

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

La màgia del realisme

ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

Carlos Cañeque, *El petit Borges imagina el Quixot*. Il·lustracions de Ramon Moscardó. SIRPUS. Barcelona, 2003. A partir de 7 anys.

Jordina Biosca, *Un sac ple d'estrelles*. Il·lustracions de Jacob Taurà. Col·lecció *Llibres del Sol i de la Lluna*. PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT. Barcelona, 2003. A partir de 7 anys.

Montse Ginesta, *Paperines, papallones*. Il·lustracions de l'autora. CRUÏLLA. Barcelona, 2004. A partir de 5 anys.

renc del *Quixot*-, un petit lector obsessionat per la literatura, que ha creat Carlos Cañeque, convençut que pot ser un bon conductor pels camins dels clàssics.

Text i pintures formen un tot difícil de destriar. És una d'aquelles obres a quatre mans en què Ramon Moscardó ofereix la possibilitat de visitar els trets essencials de la seva pintura a través de la il·lustració d'una història breu, centrada en alguns dels passatges més coneguts del *Quixot*, en què la màgia del contingut del text de fons fomenta fins i tot el realisme de la presència irònica dels dos autors immersos en el mateix conte.

També entra en el món de la màgia l'àlbum guanyador del premi Mercè Llimona 2003, *Un sac ple d'estrelles*, de Jordina Biosca. Es tracta d'un conte basat en la pluja d'estels que algunes nits d'estiu es pot veure al cel. Com que el premi demana que l'ambientació se situï a Vilanova, on es convo-

En una de les làmines de l'àlbum *El petit Borges imagina el Quixot*, el pintor Ramon Moscardó, que n'ha fet la representació plàstica -tot l'àlbum és una pintura, de fet, on no hi ha ni un punt de tela en blanc-, s'hi caricaturitza dalt d'una barca jun-

Tomàs Molina, *Contes del temps*. Il·lustracions d'El Persas. LA GALERA. Barcelona, 2004. A partir de 7 anys.

La popularitat de l'autor fa que l'àlbum tingui un doble interès. ¿Es pot explicar en clau de conte el que s'explica a la pantalla en clau científica? Dotze petits contes, un per cada mes de l'any, acosten el lector a la realitat i la màgia que amaguen els fenòmens naturals.

Anna Obiols, *El petit Dalí i el camí cap als somnis*. Il·lustracions de Subi. LUMEN-RANDOM HOUSE MONDADORI. Col·laboració Fundació Gala-Salvador Dalí. Barcelona, 2004. A partir de 5 anys.

Album que recrea elements coneguts dels quadres de Dalí. El conte recorre els paisatges de l'artista de quan encara infant. Les il·lustracions s'aproximen a la tècnica daliniana.

Joan de Déu Prats, *Contes terrorífics de fantasmes*. Il·lustracions de Lluísot. Col·lecció *Aventures Fantàstiques*. TIMUN MAS. Barcelona, 2004. A partir de 7 anys.

Fantasmes que no fan por sinó que no tenen sort a la vida. Amb la garantia de l'estil de l'autor, es tracta d'un àlbum amb cinc relats del gènere fantàstic en què les il·lustracions de Lluísot tenen un paper important.

Quan les paraules són formes

JOSEP GÁLVEZ

CÒMIC

Manolo Hidalgo, *Mudo*. SINSE NTIDO. Madrid, 2003.

L'actual mapa de la historieta europea concentra la part més comercial i continuadora de la funció de mitjà de masses, tret dels productes humorístics i alguns dels dirigits als nens, al mercat francòfon. Mentrestant, la xarxa de la historieta independent o alternativa s'estén i es consolida en un precari però resistent equilibri que es basa tant en el caràcter internacional com en l'aspecte d'autoria dels còmics. Així, aquests productes permeten acumular el seguit de petites xifres de vendes nacionals, mentre que els autors alternen la realització d'aquest treball, més creatiu, amb la il·lustració, la publicitat i d'altres feines relacionades amb el dibuix i més ben remunerades. Aquest es el cas de Manolo Hidalgo, autor relativament jove (36 anys) i amb, fins ara, una dispersa producció d'histories curtes publicada a diverses revistes i recollides al llibre *Bajo un cielo difuso*, editat també per Sinse ntido.

Mudo, tot i que també es un recull de historietes curtes, respon a un concepte unitari: la recreació d'una sèrie de situacions pròpies de l'home contemporani. Dins d'un context urbà, l'anònim i poliva-

UNA DE LES VINYETES DE L'OBRA 'MUDO', DE MANOLO HIDALGO

lent protagonista pateix la misèria de la seva feina de subalter, les obsessions i frustracions sexuals relacionades molt sovint amb les mutilacions i la fragilitat física que està massa propera a la mort.

L'experimentalisme gràfic que dominava la seva producció anterior és simplificada a *Mudo*, en què per contra s'imposa

el repte de narrar sense paraules. Amb un traç gruixut i amb l'ús de la taca negra uniforme defineix personatges i situacions amb figures esquemàtiques, però molt expressives, que s'insereixen en unes planificacions i escenificacions molt dinàmiques, gairebé de dibuix animat, que comuniquen angoixa, confusió i tensió.

RAMON MOSCARDÓ I CARLOS CAÑEQUE PINTATS PER MOSCARDÓ

tament amb l'autor del text, Carlos Cañeque, remant damunt d'un mar de sorra.

En una altra làmina, Cervantes diu a un Borges infant: "Algunes persones poden tenir milers de somnis dintre d'altres somnis. Tu tens aquesta capacitat, n'hi ha que diuen que jo també vaig tenir-la. Abans de despertar-te a la realitat, hauràs de retornar als somnis anteriors, als que ja no records".

UNA BARREJA D'ARTS

Aquesta barreja d'arts plàstiques i literatura neix de la idea d'explicar als lectors primerencs alguns dels moments més destacats de clàssics com ara l'*Odissea*, la *Iliada*, la *Divina Comèdia*, l'*Eneida* i la *Bíblia*. I ho fa a través d'un personatge que representa Jorge Luis Borges infant -un lector prime-

ca, en aquest cas, el personatge fantàstic, el Capità Salvatge, apareix prop de la platja per portar el carregament d'estels necessari que un vilanoví regenera per tradició familiar des de temps ancestrals. Màgia o energia alternativa, el conte forma també part dels relats aptes per ajudar a somiar.

I encara més somnis i més màgia en el llibre de Montse Ginesta, *Paperines, papallones*, per a primeríssim lectors -sèrie *Blanca del Vaixell de Vapor*- en què un personatge a qui creixen les orelles té l'oportunitat de fer un viatge ple de fantasia a una mena d'illa de les meravelles on no hi ha cap problema per convertir orelles en papallones. Montse Ginesta hi destil·la un humor refinat tant en el brevíssim text com en les il·lustracions.